

فیدیه یی سیمنا رکه یی بر رنر کاو جباری ل شاری تر رنت

سیمنا رکه ل شاری تر رنت
دنگ کان ل در ژای کار شنیری و
هونر کانیدا، هستا ب کخستنی
سیمنا رکه ب ب ب ز:
کاو جباری
ل ژر ناوی
پشتکردن ل ناید ل ژیا و بیرکردن و یی ن گ،
ه و و ک ب کران و یی زیاتر ل ک م گ دا.

قس و با س کان سیمنا رکه

فیدیه یی دوو م ... مودا خ ل ی ئا ماد بووان...

ئو پیاوهی هر ناوه نانی، (دیوانی نالی) مان بیرد ن تهوه! به تهنیشته محمدهی مهلا که ریمهوه

همن خورشید

ماوه یه ک بوو له شاری سل مان یی دوور بووم، هه لک ها ته پش و سه رکی
ئو شارهم دا، هر ئو ئو ژه ی له هه ول ره وه به ک و تین، بیرم
کرده وه ئو دوو ژه ی له و ده بم، له په نای ئه نجامدانی کاره
سه ره کییه که مدا که مه به ستی یشتنم بوو، ده ب ت سه ری یه ک دوو
که سایه تییه کیش بدهم، یه ک ل له وان به نر محمدهی مهلا که ریم بوو.
له یی حه یدهر عه بدو ناوه ژماره یه کم ده سته کوت و ته له فوونم ب ی

کرد، که وه نامی دایه وه له دهنگی ا وا دیار بوو پشتر شت کی له باره ی نیازه که مه وه زانیوه، پی گوتم ئه گهر ب ئه نجامدانی چاوپ که وتنه ب وا ناکم شت کی ئه وت ت له باو که مه وه ده سته که وت، چونکه دخی ته ندروستی باش نیه و ز ر شتی بیرنا یه ته وه، وه له ئه گهر ته نها ب سهر دانی کردنه، ئه وا به خ ر ب ی ت و دوا ی بانگی عه سر ده توانن ب ن.

ئواره ی ئژی شه ممه 13 ی حوزه یرانی 2015 له سهر واده و هاو له گه دوو هاو پی پزیشکمدای به که وتین، ده ه که وت که من ب خشی پی ده م ئینسا یکل پیدای ب ده نگ، ئاخر سروشتی وایه ز ربه ی کات به ئارامی داده نیش ت و که س ئه گهر پشتر نه یناسی ب ت وا ده زان ت هیچ نازان ت، که چی پرسیری ده رباره ی ههرشت ل ده که یت، هه نده به وردی وه م ده داته وه، پرسیارکه ر سه ری سو ده م ن ت. د. زمانا کیش که هاو پزیشکه کانی وه ک ن و خ شه ویستییه ک ز رجار به مام ستا بانگی ده که ن، من پی ده م مام ستای گه شتوگوزار، ئاخر ئه وه هه نده حزی له گه شتکردن و بینینی ناوچه ی دوورده ده سته ئه م کوردستانه یه، هه نگه هاوتای که م ب ت، باسی ههر ده قهر کی ب بکه یت، دوو سه ی ک مه هاو پی قایل ده کات و گه شت کیان ب کده خات و پ که وه خ یانی ب ده گه یه نن.

سواری ماشن بووین و ته له فوونمان ب ژماره ی مای مام ستا محمه د کرد، شیرین خانی هاوسه ری هه یگرت و ز ر خانه دانانه و میواننه وازانه وه نامی داینه وه و به ش وه یه کی ورد ناو نیشانی داین. وه خت گه یشته ی شیرین خان فهرمووی ل کردین و به ره و ژووری دانیشتن ئنمایی کردین. که وه ژوور که وتین کاک مه حمه د له سهر کورسییه ک دانیشتبوو، به وویه کی خ شه وه پشوازیی ل کردین. مایان له و مایانه بوو که له گه وه ژوور که وتندا دت ده کر ته وه و هه ست به غه ربی ناکه یت تیدا. ده گوتر ت نان وه ووی خاوه ن مایه وه ده خور ت، ووخشی و گهرموگو ییان وای کرد زوو بکر نه وه، وه ک ئه وه بوو سا ل ن ک ب ت ناسیاوی یه کدی بین و هاموش مان له ن واندا هه ب ت.

حه مه ی مه لا که ریم ب ز ربه ی خو نه رانی کورد ناو کی ئاشنا یه و که س ک ئه گهر ته نیا دیوانه کانی نالی و مه حویشی خو ند ب ته وه، چاوی به ناوی وی و پشه کینوو سینی وی و په راو ل و ل کدانه وه کانی وی له سهر ئه و دیوانانه که وتوو.

تا چه ند سا ل له مه و به ر من ته نانه ت و نه یه کی وونیشیم نه دیوو، بیه له زه ینمدا و نه یه کی خه یا یم بی ک شا بوو. ل به م دووایا نه

ده مبینی خه ڪڪـڙ ڏه چوونه لای و وڻه ڪانیان له تـڙ ه
ڪڪـڙ مهـڙا يه تيه ڪاندا بـڙا وڌه ڪرده وه، وڻهـڙي آسته ڦينهـڙي ديت و وڻهـڙي
زه ينيه ڪهي پـڙهـڙي ختم تـڙ ڪـڙي لهق بوو، وهـڙي ٿه وهـڙي ش ته نيا
عهـڙي نه لهقـڙي بوو و هـڙي شتا هـڙي قـڙي نه مـڙي بوو، ڪه له نـڙي ڪه وه
ديتم زياتر ناسيم و بـڙي م دهـڙي ڪوت پيا وڻهـڙي ڪي هـڙي تا بـڙي خاڪي و
خـڙي مان هـڙي و به هـڙي ڪوڙي مهـڙي مودهـڙي يسه. سهـڙي چاوه زانـڙي تيه ڪان
ٿا ماڙه بـڙي ٿه وه دهـڙي ڪن زـڙي ر جار دهـڙي بـڙي ماوه و پهـڙي ردهـڙي ڦـڙي ناغي
مناـڙي درـڙي ٿرره له دهـڙي ڙينگهي ڦـڙي ناغه ڪاني دواتري ته مهـڙي مـڙي ڦـڙي!

ئەو لەسەر کورسییەك دانیشتبوو، ئەگەرچی توانای ڕێک کردن و هەستانەوهی بەبەشی نەبوو، گەرچی پێشوەخت دەمزانی تەمەنی لە سەرۆکی حەفتاوەیە، کەچی هەشتاییش باوەڕم نەدەکرد لەو تەمەنەدا بۆت، ئاخەر زەرەدەخەنەییەکی کەمە چەشنی خەندەیی تازەلاوی، بەردەوام لە ڕێخساریدا خێری پیشان دەدات. نازانم مەڕق چییە و ئەو هەموو هونەرە چییە کە خودا لە دروستکردنیدا بەخەرجی داوە؟ ئەو ئەفسوونە چییە کە لە دەموچاوی هەندێکەکاندا هەییە و لە هی هەندێکی دیدا نابینرێت؟

کە سەلامان کرد، بەر لەوهی بزانێت کەین و هەڵسوکەوتمان چۆن دەبێت لەگەڵی، زۆر بەگەرمی پێشوازیی ڕێک کردین، هەرسێکمان بەرانبەری دانیشتین. خاتوو شیرینی هاوسەری دواي ئەوهی بەخێری هەڵنەین، ژوورەکەیی بەجەڵێشت. قەیرێک ئارامی ژوورەکەیی دا پێشی، نە ئەو قەسە کرد و نە ئێمە، دوو هاوڕێکەم جارجار بە لاچاو تەماشایەکی منیان دەکرد، وەک ئەوهی بۆمان ئەوه بۆ هیچ ناڕێکی؟ وردەوردە دەمی دەرکەیی قەسە کرایەوه.

له شوځن و پيشه‌مانی پرسى، كه من گوتم ده‌رونپزىشكى (تووبى نه‌فسى) ده‌خوځنم، دواتر دوكتـر هـهـځكه‌وتيش گوتى: منيش هه‌مان شت ده‌خوځنم، بزه‌يه‌كى كرد و گوتى: چيه به طوبى نه‌فسيه‌وه گرتووتانه؟! دواتر دوكتـر زمناكـ ګوتى: من هه‌ناوى (باطنى) ده‌خوځنم، به‌ځكه‌نینه‌وه ئه‌و پرسى: ئه‌ی كه‌ستان زاهيرى (ظاهيرى) ناخوځنن؟ حمزم ده‌كرد له‌بارهى زـځـر كه‌س و ځووداوه‌وه لـځـى بپرسم، وهـځـ هه‌ستم كرد وهـځ پـځـشتر له‌ته‌له‌فوندا كوځه‌كه‌ی پـځـى گوتبووم، به‌باشى نه‌يده‌توانى وه‌ځامى پرسىاره‌كان بداته‌وه، ئه‌گه‌رچى وهـځ پـځـشتر باسم كرد، زه‌رده‌خه‌نه به‌رده‌وام له‌سهر لـځـوى بوو و واى پيشانده‌دا وهـځ زه‌مانى گه‌نجـځـتى به‌گوځه، به‌س ته‌مه‌ن كارى لـځـى كړدبوو و وا ده‌رده‌كه‌وت قيتارى له‌بیرچوونه‌وه نزيكى وځستگى ژيانى بووځته‌وه. هه‌ر پرسىارځـكمان لـځـى ده‌كرد، به‌كورتى وه‌ځامى ده‌داينه‌وه و وه‌ځامه‌كانيشى گشتى و دوور له‌ورده‌كارى بوون، له‌وساته‌دا ځـځـك ماځى دوكتـر كه‌مال مه‌زه‌ر و سهردانه‌كه‌ی چهنـد مانگ له‌وه‌وبه‌رى خـځـمانم

بیرکته و تهوه، بـیه بـ ویستی خـم چوومه سهر باسی ماـی وان، هاوسه ره که ی پرسی: ئه ی توخوا که یـیشتن بـ لای، ته ندروستی چـن بوو؟ منیش گـگـامه وه که تووشی له بیرچوونه وه بوو بوو و نه یده توانی به باشی وه بـام بداته وه. ههر که ئه مه م گوت، کاک محمه د دهستی به گریان کرد. خاتوو شیرین گوتی: "له گه بـ دوکتـر که مالدا زـر بـه فیک بوون، د. که مال زـر به یانیان که دهچوو بـ دهوام، ماـی ئـمه له سهر بـگه یدا بوو، لای دهدا، بـ ئه وه ی له گه بـ حه مه پـکه وه قسه بکه ن. زـر به کتریان خـشده ویست".

من ده مزانی به شـکی گریان نه که ی بـ دوکتـر که مال ه، لـ به شه که ی دیکه ی بـ حاـی خـی و بـ گوزه ری زه مان ه و بـ بایه خیی دنیا یه!

پرسی ژنتان هـناوه؟ بـ خـشکردنی ئاگری باسه که، گوتـم: ئه م دوو هاوـیـه م نه یانهـناوه، پزیشک زـر به یان دره نگ ژن دهـنـن، تـ ئامـژگاریی چییان ده که ی ت؟ بیهـنـن یان نا؟

گوتی: که بـ یاره ژن بهـنـن، زوو بیهـنـن باشته ره، دره نگ ژنهـنـن خـش نیه.. دواتر زانیم خـی له عومرـکی گه وره دا ژنی هـناوه.

هاوسه ره که ی که ته مه نی زـر له ته مه نی خـی گچکه تره، گوتی: "کاتـ شووم پـی کرد، زـر که س به لایانه وه سهیر بوو. من له خـزانـکی شیوعی بووم، ئاماده نه بووم شوو به هه موو که سـ بکه م، ئه م زـر باش بوو، کراوه بوو، باوهـی به ئازادیی ژن هه بوو، دـی پیس نه بوو..". ئینجا به پـکه نینه وه گوتی: "من له خـشی کتـبه کانیدا شووم پـی کرد، ئه و کات زـر مناـ بووم. ئه وسا و ئـستایش زـر حه زم له خوـندنه وه یه". پرسیم: ئه ی مامهـی له ماـه وه چـن بوو؟ ئـستا چـنه؟ ئارام دیاره. پـکه نی و گوتی: "زوو تووـه ده بـت، به تایبه تی وه خـت به دوا ی شـتـکدا بگهـت و دیار نه بـت، به س دـی هیچی تـدا نیه، زوو ئاشت ده بـته وه.

دواتر گوتی: "ئه م زـر به ی کات ههر خه ریکی خوـندنه وه و نووسین ده بوو، ههر گه نجـک نووسینـکی بهـنایه بـ لای بـ ئه وه ی ته ماشای بکات و پـیدا بچـته وه، دـی نه ده شکاند و ده یگوت: گونا حن، گه نجن.. ئه وه نده کاری بـ خهـک کردوو، بـ خـی نه یکردوو". ئینجا گوتی: "زـر که هـت که میوانمان دهـهاتن، خـم به ده میانه وه ده بووم یان مناـ داوای شـتـکیان کردبا ههر خـم بـم ئه نجام دهدان، له گه بـ ماـی برا که مدا ده یانم برد بـ گه شت، ده موت حه مه گونا حه با خه ریکی کاری خـی بـت، ده مزانی حه زی له ئیشه که یه تی".

گوتـم: هاوسه ره که ی دوکتـر که مالیش وهـک بهـت زـر یارمه تیـی مـرده که ی دهدات، ههر دوویان خـشه به ختن. پـکه نی و هیچی نه گوت.

له باره‌ی مام‌ستای موده‌ریسه‌وه پرسیارم کرد، مامه‌ی چ‌ن بوو؟ له ک‌تایی عومریدا توانای مابوو یان نا؟ تووشی له بیرچوونه‌وه بووبوو یان نا؟ که وه‌فاتی کرد هه‌ستت به چی کرد؟ هه‌ر وه‌ک پرسیاره‌کانی له‌وه‌وپ‌ش، به‌کورتی وه‌امی داینه‌وه، گوتی: من له زووه‌وه له‌گه‌ باوکم و فاتیحی برامدا کارمان له‌سهر ده‌ستنوو و دیوانی شاعیرانی ک‌ن ده‌کرد، تا ک‌تاییه‌کانی ته‌مه‌نیشی هه‌ر له‌گه‌ی بووم، به‌س کات‌ مرد له‌ لای نه‌بووم. است بوو ته‌مه‌نی خ‌ی کردبوو، به‌ام پ‌م ناخ‌ش بوو مرد، هه‌زم ده‌کرد زیاتر بمایه‌..

شیرین خان گوتی: مام‌ستا (مه‌به‌ستی مام‌ستای موده‌یس بوو) که جارجار ده‌هات ب‌ ما‌ه‌وه، له‌به‌ر خ‌یه‌وه گ‌رانیی ده‌وت و بانگی منا‌ه‌کانی ده‌کرد، هه‌ن‌ جاریش‌او‌ی (ژیوار)ی ده‌نا، ئه‌ویش هار بوو خ‌ی له‌ ده‌ستی‌اده‌پسکاند، گو‌ی (به‌یانی) ده‌گرت وایده‌زانی ژیواره، ئه‌میش هاواری ده‌کرد با‌پیره من ژیوار نیم‌!"

له‌ په‌یوه‌ندی خ‌ی به‌هه‌ند‌ له‌ نووسه‌ره ع‌راقیه‌کانه‌وه پرسیارم کرد، گوتی: له‌گه‌ عه‌لی وه‌ردی پ‌که‌وه دانیش‌تووین، د‌ستم بوو. کت‌ب‌مان پ‌شکه‌شی یه‌کتر ده‌کرد. پرسیم چ‌ن له‌ کوردی ده‌وانی؟ گوتی: بیرم نایه‌ قه‌ت با‌سی کوردی کردب‌ت. گوتم ئه‌ی هادی عه‌له‌ویت ده‌ناسی؟ گوتی: ز‌ر ع‌ه‌فیقم بوو.

له‌ باره‌ی هه‌زار و ه‌من و شوکر مسته‌فاوه پرسیارم ل‌ی کرد، ده‌یگوت: له‌گه‌ هه‌موویاندا د‌ست بووم، پ‌که‌وه داده‌نیش‌تین.. له‌ باره‌ی شوکر مسته‌فاوه گوتی: کوردیه‌کی باشی ده‌زانی.

ده‌مزانی به‌ ناوه‌نانی ئه‌و د‌خ‌ش نییه‌، چونکه پ‌شتر له‌ یه‌ک دوو دیداردا بینیومه‌ خ‌ی له‌ با‌سکردنی بواردوو، وه‌ل‌ گوتم با‌ ووبه‌وو له‌ خ‌ی بییستم، پرسیم ده‌رباره‌ی مه‌سه‌وود مه‌مه‌د چی ده‌یت؟ وه‌ک چاوه‌م ده‌کرد، که‌م‌ک ده‌موچاوی دا به‌یه‌کدا. یه‌ک‌است گوتی: دژی مارکسیزم بوو. ب‌ د‌زایه‌تی مارکسیزمی ده‌کرد؟ گوتم: ئه‌ی خ‌ عه‌زیز مه‌مه‌د له‌گه‌ی د‌ست بوو! سه‌ر‌کی با‌ دا و گوتی: د‌ستایه‌تی شت‌که و خ‌شه‌ویستی شت‌ک! زانیم باش وایه‌ دریه‌ی پ‌ نه‌ده‌م، ب‌یه‌چوومه‌ سه‌ر پرسیار‌کی تر.

پرسیم ئه‌ی ده‌رباره‌ی دوکت‌ر زه‌م‌ی چی ده‌یت؟ گوتی: ز‌ر خو‌نه‌واره. ده‌ستی ب‌ سه‌ر م‌ز‌کی ئه‌ولای در‌ژکرد و گوتی: ئه‌وه کت‌به‌که‌یه‌تی ب‌ی ناردووین، نیوه‌یم خو‌ندوو‌ته‌وه، ئه‌و نیوه‌که‌یشی ده‌خو‌نمه‌وه. ته‌ماشام کرد ژیا‌نامه‌که‌ی بوو. پرسیم: یه‌عنی تا ئ‌ستایش ئاوها ده‌خو‌نیه‌وه؟ گوتی: ده‌خو‌نمه‌وه، به‌س چاو‌م یارمه‌تیم نادات.

له ناو و ژماره ی کتـبه کـانـیم پـرسی، به باشی بیرى نه ما بوو. پرسیم: جاران مارکسی بوویت، ئـستا چـن بیرده که یته وه؟ گوتی: ئـستایش مارکسیم، زـر موعجیـبی مارکسم و بهـ استی ده زانم. من و فاتیحی برام ههردوو کمان باوهـ مان به مارکسیزم هه بوو.

گوتـم: ئـاخر که ساـنـک ههـبوون کـا تـی خـی چـپ بوون، ئـستا بهـره و سـفیگهـری ئـیشتوون. لهـو کـا تـهـدا ناوی فـهـرهـاد شـاکهـلیم بهـ بیردا هـات، و تـم خـی شـاکهـلی دهـناسی؟ گوتی: فـهـرهـادم دهـناسی، کـا تـی خـی گـفـاری مـامـستای کوردی دهـرده کرد، بهـس لهـ زووه وه نه مدیوه، ئـینجا گوتی: گهـ ئـانه وه لهـ مارکسیزم وه بهـ سـفیگهـری شـتـکی بهـ مانایه!

پـرسیم: ساـ ئـانـکه باسی دیوانی سالم ده که یـت، چـی بهـسـر هـات؟ گوتی: کـا تـی خـی لهـ گهـ باو کـم کارمان لهـسـری دهـست پـ کرد، ئـستا کاره کانی تهـواو بووه و بهـ یـاره چاپ بـکرـت. -کتـبه که دوا ی ئهـو دیداره بهـا و بوویه وه-

لهـ بهـر گهـرمیی دهـمه تهـقه که و ئـوو خـشی خـاوهـن ما، ئـاگامان لهـ کات بهـا و کاتـکمان زانی لهـ خـرئاوا نـزیکـبووینه تهـوه. چهـند و ئـنه یه کمان گرت و ئـوخسه تی ما ئـئاوا ییمان خواست.

لهـ ژووری دانـیشتن دهـرچووین و هـشتا لهـ ناو حهـوشهـدا بووین، گوـمان لهـ دهـنگی گـفـرانییه کی هـواش بوو، هاوسهـره که ی پـکه نی و گوتی: "ئه وه خـیه تی، جـار جـار ئـاوها لهـ بهـر خـیه وه گـفـرانی دهـت". ههـمووان پـکه وه پـکه نیـن و لهـ حهـوشه دهـرچووین.

مهـمه دی مهـلا که ریم کوـی مـامـستا عهـبدولکهـریمی مودهـیسه، ساـی 1933 لهـ بیاره لهـدایکبووه، تهـمه نـک لهـ شاری بهـغدا ژیاوه، ساـی 1988 ژنی هـناوه، دوو کوـ و کچـکی ههـیه، لهـ شاری سلـمانی دهـژـت.

- ئهـم نووسینه ساـ ئـک و سـ مانگ لهـ مهـوبهـر نووسراوه.
- ئهـم ئـیه که شهـمه 12 ی ئـاداری 2017 ههـواـی کـچی دوا یی لهـ میدیا کانه وه بهـا و بوویه وه. هـوانی شاد بهـت.

کـ دووـو وه؟ دیکتا تـر یان

دیموکرا تیخواز؟ ... بهختیار

محهمه د

چاوش ئځگل (وهزیری دهره وهی حکوومه تی ئاکه په) ئهم لاه فرنساوه، له ناو جهرگه ی ژیاړی ئه وروپاوه، هڅه رشې توندی کرده سهر هڅه ندا و ئه وروپا و به دووفاق (دوو وو) وهسفی کردن و له قه همی دان و وهک هموو ئیسلامیه کی لووتبهرز و فاشیست و هگه زپه رست، که له ما ی خانه خو دا خیان به خاوهن ما دهرانن و خاوهن ما ی استه قینه ش به تاوانبار؛ ئه ویش به هه مان یتم (له بهردهم جالیه ی تورکی لایه نگرانی) دژی ئه وروپایه کان گوتارگی ئاگرینی پ له در و بوختانی دا.

ئو زیره کانه، به ام فاشیستانه گوتی ئو کاره ی هڅه ندیه کان کردیان، دژی موسلمانان و تورکه کانه. ئه وان لره هم به یاده وهری عوسمانلیان دهرین، هم ده یانه و گشت شه قامی ئیسلامه تی بکه نه دژی ئه وروپایه کان و له هه مان کاتیشدا بیانکه نه هاوساز و لایه نگرانی خیان.

ئو دیسان (وهک پیشه ی هه میشه ییان) په که که و گرووی گوله نیشی به تیر ریت له قه هم دا و به شه ویه کی نا استه وخ هڅه ندا و ئه وروپاشی له گه ئه واندا خسته یه که به ره وه (ئو گوتی ئه وروپاش له گه ئه وانن، که نایانه و ده نگدان ب گډینی ده ستور بکر؛ به واتای له گه نه یارانی سو تانی مه زن ئه ردگان و حکوومه ت و حزبه که ین... ئځگل گوتیشی ئه وروپایه کان به یه حز ناکه ن ده ستور بگډین، چونکه ئه وان ده ترسن و دژی تورکیایه کی به ه زن؛ بنډن! نه وای گوتاری سیاسی ئهم پیاوه، هه مان نه وای گوتاری ئیسلامی سه له فی و ناسیه نالیستی هگه زپه رسته؛ خ له خ ایش نه بوو، که چه ند جارک ناوی مه ه په ی هاوپه یمانیا نی هڅنا).

ئوه ی سه یره، چاوش ئځگل به ئازادی خ ی قسه ی ده کرد، به ام ئوه ی له بیر کرد، که ئو ئستا له ئه وروپای دیموکراتیدا و هڅه رش ده کا و ئه وروپا تاوانبار ده کا.

ئوه ی مایه ی گا ته جا یش بوو، جه نابی وه زیره که ی ئه ردگان نموونه ی دیمکراسیه تی خیان و ژیا نی که مه گه ی تورکیای له نموونه ی دیموکراسیه ت و ژیا نی که مه گه کانی و اتانی ئه وروپای پ باشر

بوو. ئەو وەك ھەر زۆږىكى سىياسى توركىش، كە قى مەژوويان لە كورد ھەيە، كاتەك كە ستایشى كەمەگەي تورکیا و گەلى تورکیای دەکرد، باسى ھەموو كەمىنە ئایینی و نەتەوہیەکانى کرد، تەنھا ناوی كوردی نەھنا؛ بە گومان ئەمە بەكەوت نەبوو، بەكو بە ئەنقەست بوو، ئەنقەستكى زۆږى فاشیستانە (پەدەچە لەم قەناغەدا ئەم ھە فاشیستانە یە بەشكى زۆږى شەقامى توركىشى داگرتبەتەو).

xxx

ھىستىريا كەمىديا ییەكەى ھكۆومەتى ئاكەپە گەيشتەتە ئەو ئاستەى، كە ھوكمى گرتنى ئەو ھەندە سەد ساھە بەسەر ساھە موسلىم - دا بەسەپەنن.

باشە سەیرە! خە موسلىم ھاوولایىيەكى تورك و دەولەتى تورکیا نییە، دەولەتى ئاكەپە - تورك چە ماھەكى ھەيە، كە ھاوولایىتى وولایىتى دیکە دادگایى بکا و سزا بدا و بگر؟

ديسان ئەمەش بەندە بەو ھەز و مەیلە داگیرکارییەى، كە بە درێژایى مەژوو تورکەکان لەم ناوچەيەدا ھەيانبوو: كوردستان و قوبرس و سورياش نموونەى ھەرە زیندووى ئەم سەردەمەن.

بەختیار محەمەد

پانەرامای بەکارھەنانى چەكى کیمیایى لە کوردستان ... ئامادەکردنى : دکتەر ناجح گوپى

پاش ھەگىرسانى شەھى ئىراق - ئىران 22/9/1980 كە ماوێ ھەشت ساھە بەردەوامى بوو لە 8/8/1988 كە تايى ھات، بەھەى لایەنگرى زەربەى وولتانى زل ھەز لە عەراق دژ بە ئىران، ئىويش بە مەبەستى بەربەست دانان لەگەشەسەندنى دۆلەتى ئىسلامى و ھەناردەکردنى فکرى ئىسلامى بە دۆروى سنورەكەى، لەم ھەنگەپەو زل ھەزەکان بەھەموو شەھەپەك

پشتیوانی ته واویان به عراق جا دا بوو، هاوکات زه ربه ی واته تانی
 عه ره بیش پشتیوانی عراق بون به جگه له (سوریا و لیبیا) که هاوکاری
 ئه ران بوون، به هه ی به رگه گرتنی ووه ته ئه ران دژ به هه موویان
 ، بیریان له به کار هه نانی چه کی که کوژ کردو و ئه ویش چه کی کیمیایی
 بوو، سه رباری ئه و عراق له یزی ئه و 120 واته بوو واژه ی په یمان
 نامه ی جنه فقهی سه ی 1925 کردبوو که باس له قه ده غه کردنی به کاره هه نانی
 چه کی کیمیایی ده کات ، پاش ئه و ی عراق چه کی کیمیایی و ماده کانی
 به ره هم هه نانی ده س که وت، گه پی سه وزی به هه کرا به به کاره هه نانی
 ، که به په ی یاسا نه و دوله ته کان نا به ته چه کی که کوژ به کار به ته
 له جه نگدا، له به ره کانی جه نگی نیوان سه ربازانی عراق و ئه ران به چه ی
 به کاریان هه نا، ته ناته سه ربازی عیراقیش به رد که وتن، له ره دا
 نامه نه و باس له به کار هه نانی چه کی کیمیایی به ین دژ به سوپای
 ئه ران به کو ده ی نه سه ر ته و ره که ی خه مان ئه ویش به کار هه نانی چه کی
 کیمیایی دژ گه لی کورد.....

[به دره ژای با به ته کلیک ئه ره به کن ...](#)

نووسینه کا نی ئه ژده رو سرووت له په نهان ... نه وزاد یوسف کا که یی

به مان

[به خوه نه و ی ئه م به مان به کلیک ئه ره به کن ...](#)

ژماره سیم بـاوکراووی شیعر بـاوکرایو

له هـفتی ابردودا ژماره سیم می بـاوکراووی شیعر، چاپکراو
ئـستا له کتـبخانه کاندای دهـسته کهوت.

بـاوکراووی شیعر، که تایبه ته به نووسین و وهـرگـان له باره
شیعره وه له لایه هـریک زانیار محمه دو پشتیوان علی و ئارام
سدیقه وه سهـره رشتی دهـکـرت جگه له چـندان گوتار و شیعر
وهـرگـان دراوی بیانی، هـروهـا گوتاری نووسه رانی وهـ د. محمـد کمال
و به یان سهـلمان و زانیار محمه د و ئارام سدیق و پشتیوان علی
لهـ خـگرتووه.

جگـ له دقـی شیعر هـریک له شاعیران "زان ژوند"، پـ سیلان،
هـدـرلین، ئـدیت سوـدـرگـان و سـرگی یـسـنـین" هاوکات گوتار و
لـکـنـین و هـریک له "ئالان بادی"، جـرـد. ئـ. برـنـز، بنیامین
پـر، مارتن هایدگـر و نزار ئاگری" له خـگرتووه، که هـریک له
(ولید عومـر، پـیمان عـلیپور، فاز مـحمود و لـی، شاهـ عوسمان،
شوان ئـحمـد) گوتار و لـکـنـین و کانیان وـرگـان او. ئـمـ بـجگـ له
گوتارکی د. محمـد کمال له باره شیعر هـدـرلین و هاوکات
لـکـنـین و یـکی تـروتـسکی خاتوو به یان سهـلمان لهـسـر زیان و
شیعری ئارتـر اـمـب.

هاوکات زانیار محمـد له گوتار کدا خـنـی شیعری اـمـیار مـحمود و
ئارام سدیقیش خـنـی ئـزموونـ شیعر یـکی کـژا ئـحمـد و
پشتیوانم عـلیش خـنـی له دونیای شیعر بـرـنـز ئاکر یی گرتووه.

ئـم ژماره یی بـاوکراووی شیعر له دوتوی 298 لاپـهـدا چاپ و
بـاوکراو تـو و نـرخـی تـها 1500 دینار.

بیره و هریه کا نیان به پـلی پـدا و یستییه کا نی رـژ ده نوسنه وه ! عیماد علی

ئه گهر به سهر پـلی، به راوردیـکی کورت مهودا له نـوان یاده وهری خهـك و سهر کرده و پیاوی دیاری رـژئاواو ئهوانه ی لای خـمان بکهین، له سهره تادا بـت دهرده کهوت که ئه مانه ی ئـره هیچ ههـه و کهموکورتی و خراپه یه کیان نه کردوو و مه عسوم بوون له هه موو کارـکی نابـه جـ، له ههـه تی لاوـتییه وه بگره تاوه کو رـژگاری ئه مرـمان، ته نانه ت ئه گهر به خـیان هـکاری رووداوه گه وره و خه تـه رناک و کوشنده کانیش بووبن !! له رووی سیاسیه وه نه شهری نـوخـ بووه و نه ده سترـژی کراوه ته سهری ئهوی تری ناکـك، نه خـ پهرستی و خـ دهر بازبون بووه له بهر پرسیارـتی و نهش سازش و ته سلیم بون و وره بهردان بووه له لایهن خودی یاده وهری نوسانه وه .

ئه وهی تـبـینی ده کرـت، که له ئه و یاده وه ریا نه وه دهرده کهون :

1- یه کهم سلبیات تـیدا به زهقی دیاره، ئه وه یه؛ گونجاندنی رـره و چونـتی بهرـکردنی ئه و رـژانه و یادکردنه وهی به سهرهات و روداوه کان له گهـ پـدا و یستی ئه مرـ و سیاسه تی رـژدا یه کانگیر ده کرـت و ده نوسرـته وه .

2- ههـه سـهنگاندنی کارا که ته ری سهره کی و لاوه کیی رووداو و کـشه و بـشه و لادان و ناپاکیه کان، به پـلی ئاستی باشی و خراپیی په وهندی ئه مرـی ئه و که سایه تی و کاره کته رانه یه له گهـ کاکی یاده وه رینوسدا . نهـک وتنی حه قیقه ت به پـلی روداوه که و به و بارودـخه خودی و بابه تییه که تـیدا بووه یان روویداوه .

3- دورینه وهی کارو رووداوی گه وره و کاریگر به پـلی ئایدیـلـژیای کاکی نوسهره و" به نیازی به ده ستهـناتی پـدا و یستی که سی و ئایدیـلـجی و حزبی له و سهرده مهی که بیره وه ریه کهی تـیدا نوسیوه ته وه، وهـک ئه وهی بـ ئه و قـناغه نوسیـبـتی که تـیدا نوسراوه ته وه و بـ ئه وهی داناوه که بـ ماوه یهـک بـت و دواتر ئـکسپایه ر بـت .

4- دوور که و تنه وه له سه لبیاتی خودی نوسهر و خـ به پهری و مه لایکه زان و نه بونی ته نانه ت پله یه کی نزم له ره خنه لهـخـگرتن له ههـه ی و پهـیه کی بچوک لـره و له و روویدا بـت له ده رئه نجامی بیروبـچون و کاری ئهودا تا ئه مرـ ما بـته وه .

5- سازش کردن لهسەر نوسینهوهی هه‌ندێك رووداو یان به‌سه‌ردا تێپه‌ربون به‌ پێی هه‌واییستی كه‌سی خاوه‌ن یاده‌وه‌ری و له‌به‌ر خاترا نه‌ی سیاسه‌تی رێژ و به‌رژه‌وه‌ندیه‌كان .

6- زێڕ له‌به‌رچاوگرتنی هاوڕێیه‌تی و دێستایه‌تی و په‌یوه‌ندی شه‌خسی له‌كاتی نوسینه‌وه‌ی یادۆره‌یه‌كاندا، له‌به‌ر كێمه‌ی هه‌كاری تایبه‌تی و حزبی .

7- له‌به‌رچاوگرتنی كاتی نوسینه‌وه‌ی یادۆه‌ری و خێلادان له‌حه‌قیقه‌ت، له‌به‌ر چه‌ندین هه‌كاری؛ له‌وانه‌ش له‌به‌رچاوگرتنی بارۆدێخی گشتی كوردستان و سیاسه‌ت و هاوكێشه‌ نێوخێی و ده‌ره‌كه‌ی كانی ئه‌مر، یان له‌به‌ر ئاماژه‌ی كێ دیاریكراوی شه‌خسی یادۆه‌رنوس، یان بێ مه‌به‌سته‌ی كێ بچوکی سیاسي یان كێمه‌یایه‌تی .

8- خێلادان له‌ هه‌ندێك رووداوی گ‌رنگ و كاریگه‌ر، كه‌ ده‌رخستنی حه‌قیقه‌ت له‌و باره‌دا زێڕ په‌ند و ده‌رسی خێی ده‌بێت بێ نه‌وه‌ی نوێ .
بێیه‌ نه‌وه‌ی له‌ یادۆه‌ری كه‌سایه‌تیه‌ رێژئاواییه‌كان ده‌یبینی له‌ به‌راشكاوی نوسین و ده‌رخستنی سه‌رجه‌م رووداوه‌كان كتومت وه‌ك خێی، بێ له‌به‌رچاوگرتنی هێچ شتێكی رێژ و باسكردنی سه‌لبیاتی خۆی له‌ هه‌هه‌ و كه‌موكۆرتیه‌كانی خۆی بیره‌وه‌رینوس، یه‌كێكه‌ له‌ خه‌سه‌ته‌ جوانه‌كانی ئه‌وان و هه‌مه‌یشه‌ده‌رس و په‌ندی گه‌وه‌ر به‌ نه‌وه‌كانیان ده‌به‌خشن .
به‌لام لێره‌ به‌ پێی یادۆه‌ریه‌كان بێت سه‌رجه‌م نوسه‌ره‌ی یادۆه‌ریه‌كان چاك‌سازخوازی بێ هه‌هه‌ و كه‌موكۆرتی و بێ كیشه‌و بێشه‌ بوون و، وه‌ك نه‌وه‌ی ئه‌و گ‌یروگ‌رفت و كێشه‌ گه‌وره‌ و ته‌نانه‌ت ناپاكیانه‌ش خه‌كێ ده‌ره‌كی دروستی كردین نه‌ك ئه‌م خاوه‌ن یادۆه‌ریانه‌ و ره‌فتاره‌كانیان له‌و رێژگارانهدا . □

□□شنبیرو جورئەت ... ئاری زێندی

□□شنبیرانی كێمه‌گه‌ی ئێمه‌ كه‌ كێمه‌گه‌یه‌كی كراوه‌ نیه‌و دووره‌ له‌ كێمه‌گه‌یه‌كی پێشكه‌وتوو، یێزه‌ی پێشكه‌وتویی كه‌مه‌! هێچ له‌ بواره‌كانی پێشكه‌وتن و ژیان نایگ‌رته‌وه‌ نه‌ پێشه‌سازی نه‌ كشتوكا‌لی به‌ووكه‌ش شارستانی! سه‌ربه‌خێش نیه‌ له‌وویی ئابووری و ته‌واو □ووخواوله‌به‌شه‌ی

باکوری عـراق که هەرـمی کوردستانه ئەمەش بوو تە هـی ئەوێ تەواو
 کاریگەری خـی بەسەر دام و دەزگاگان و بواری ژیان هەبـت زیاد
 لەمەش کورد لەزـربە قـناغەکانی ژیان شوناسی تەواو و ددیاریکراوی
 خـی نەبوو بەردەوام لەبەردەم هەـهـهـشی لەناوچوون و فەوتاندندا
 بوو! تا ئـستا کـمەگە کوردی بەداخراوی و بەردەوام لەخـ
 بچوو ککردنەو و پەراوـزدایە. لـرەدا ئـشـنبیرهـکان لەقـناغەکان ئـلی
 کاریگەریان نەبوو بەپرسیارـتی بەرامبەر کـمەگە و پـشکەوتن و
 گـگـانکاریەکان و کەلەپوورو کەلتووڕوـهـشیاری تاک، ئـشـنبیر زادهی ئەم
 کـمەگە و کەلتـوـریە و هـوـهـوێکی دانـەبـاوی کـمەگە یـه
 ئامادەبوونـکی سەرتاسەری هەیه لە ژیاـنی خـهـك , لـرەدا دەگەینه
 ئەوێ ئەرك و جورئەتی (ئـشـنبیر) لە کـمەگە گەدا چیه؟ لەسەر
 گەشکردنی ژیاـنی خـهـك و سیاسەت و کەلتووڕ، بە ئـشـنبیر دەتوانـ
 تـی یاخـبوون لە ناخی خـی و تاکی کـمەگە بچـنـ، هـخـهـی هاوچەرخی
 و سەردەمیانی بـ ترس و دوور لە تـادیـسن و کاریگەر بخوـقـنـ،
 ئـشـنبیر بە هـهـسـوکهـوتیش دەبـ بـسەلمـنـ کە مرـقـهـکی هوشیارو تا
 بوونی خـی جـگیربکات. (ئـشـنبیری بە جورئەت) خاوەن دیدگایەکی
 فیکری و هـخـهـوچاودـرەو هەردەم لە تـامـان و بیرکردنەوێه.
 ئـشـنبیرانی ئـمە دەبـ سەرەتا گشت ژیان و گیانی خـی بـ ئەم پیشەیه
 تەرخان بکات ئامادەي ئەو بن تـیـ و سەرکووتبکـرن! بـیه دەبـ بـ دوو
 دـی دژی ستم و زـرداری بوو ستنهـو، پـویـسته ئـشـنبیران مامەـه
 لەگەـ ئەزموونەکان بکەن لـه پـناوی دادپەروەری
 و سەربەخـی، و تەکانیان بەرەهەمەکانیان ئاـستهی حکومەت و دەوـلەت
 بکەن و بـچوونی خـی بـ هاوـاتی روونبکاتەو لە هەر شوـنـیک
 بـت، لەم قـناغە ئـستادا ئـشـنبیرانی ئـمە نازانن باسی چیدهکەن!
 پەيامی ئـشـنبیران چیه؟ هـخـهـو بەرەهەم ئەکادیمیەکانیان کامانەن؟
 ئـشـنبیرانی کورد لە دـخـکی نالەباری سیاسی و ئابووری و کـمەـایەتی
 دەژین! بەـام لەگەـ ئەو هـهـش دەبـ پەيامـکی ئـستهقینهـو بوـرانەي
 هەبـت شـلـگیرانە لایەنە شاراوەکانی ئەم باروودـخـه ئاشکرا بکەن
 هەمیشە خوازیاری دـخـکی باشتربـن بـخـیان و کـمەگە بەـام تـبـینی
 دەکـر ئـشـنبیری کورد نەگەشتـتـه خـی یەکلایکردنەوێ ئەکادیمی و
 جورئەتانه بـ دـنیای ئـشـنبیری ئەمـمان ئەمەش زیاتر بەهـی ئەو
 ناتەبایە و نا ئومـدیولـکـدا بـانە نەتوانراوێ دیراسەیهـکی کـمەگە
 کوردی بکـرت لەـووی سیاسی و فەرەهـنگی و کەلتووڕی. جا پـویـسته
 ئـشـنبیری کورد دیالـگی عاقلانە و بەویستی خـی کەلـنەکان پـبکاتەو
 بەرهـوئاـستهیهـکی وون هیچ پاساوـکی نامـنـت دەتوانـ بەئاسانی
 کـنتاک و دیالـگ لەگەـ جەماوەر و جیهان بکات و خـی بناسـت و
 ناسنامەي خـی بەـوویاندا ئـبـگری کە ئـستا سەردەم سەردەمی

ته كنډل ژباړه، جياوازي ښېبې ته قليد و ټين او و ښېبې به جوړت خاكي په كلاك ره وه يان هه به هه ټو سته كانيان، چونكه ټو شتانه ي داکي و پا پشتي ده کهن کمه پوهرن ب ښېبې سته قينه! ښېبې سته قينه تووشې حاله تي ټقن ول ډان و س ډاره ده بڼه وه. هر ناوچه وشو ښک ښېبې تايبت به ځي بهرهم ه ښاو. له م ژووي نو دا هر ش ښک کراب به ب ښېبې نه کراوه، ښېبې دايک وباوکی کمه گهي زيندوون ټم ټاماده يه ش له وه دا گرنگه که ټازايانه و جه سووران ټيلتيزاميان هه ب و که ناتوانن له گه ژباړه کي ټين وب ټزارکهر ځيان بگونج ټنن.

ټوروپا ده په وټ گټ ا نکاری ټيشه يي له سيسته مي وه رگرتني په نا بهر اندا بکات

بهرپرسي د سیه چاکسازي له سيسته مي پ ډاني مافي په نا بهر ټي له وو ټاني په ک ټي ټوروپا له چوارچ ټوه ي ياساکاني ټک و ټنامي دبلندا ، ه شنوس کي له بهر ټشايي ا پ ټرت کي ک مسي ټي ټوروپا به ټامانجي چاکسازي له سيسته مه دا پ ټشکesh به په رله ماني ټوروپا کرد. سيسيليا ټيکستر م ، که هاوکات ټندامي په رله ماني ټورپا به بهرپرسي د سیه چاکسايه له سيسته مي پ ډاني مافي په نا بهر ټي په ک ټي ټوروپا ، چند پ ټشمار کي خست ته به رده م په رله ماني ټوروپا به مه به ستي گف توگ کردنيان و پاشان په سه ند کردنيان وه ک چاکسازيه ک له سيسته مه دا .

ټوه ي ج گهي ټ بينه که به هيچ ش ټوه يه ک له ا پ ټرت ه که دا باس له پ ټشنياره توندانه نه کراوه که پ ټشتر له لايه ن به ش ک له که سايه تيه سياسي ه کاني ټوروپا وه به مه به ستي که مک رد نه وه ل ټشوي ک چ ده خرا نه وو ، وه ک سياسي گرتن و گ ټرانه وه ک چ به راني ده رايي قاچا خ يان به ند کردني ک چ به ران له دوورگه کاندا هه ربه و ج ره ي که له ټ ستادا ټوستراليا له بهرام بهر ک چ به راني ده رايي قاچا خدا پياده ي ده کات ، به ک و چه ندين ټ وشو ټنن که زياتر جه خت له ق ناغي دواي گه شتني

په نابهران بـ ناو يه كـ تيه كه ده كاته وه .

يه كـ ك لهو پـ شنياران ه دهـ تـ ته گـر هـر و وـ تـ كـ يه كـ تيه كه قبوـ ي نه كـر دـ ئـو وـ ئـه يـه لـه ژمارهـ ي په نابهران وهـر بـگـرـت كه بـ يـديـارـي دهـكـرـت ، پـويـسته ئـو و وـ تـه بـ ي 250 هـزار يـر بـدات به يه كـ تيه كه لـه بـري هـتـكـردنـه وـي هـر په ناخوازـكـ . ته گـر هـر و وـ تـ كـ يـش هـتـيـكـردو ه كه هـر بهـشـداري بـكات لهو سيـسته مـي دا بهـشـكـردنـي په ناخوازان بهـسـر ئـه نـدامـي يه كـ تيه كه دا ، ئـو و وـ تـه نا تـوانـت سودمه نـد بـت له هـاريـكارـيه دارايـه پـكـه وهـيـه كـاني يه كـ تيه كه .

يه كـ ك لهو پـ شـنـاـرـانـهـش كه پـ دهـچـت له بهـرـزه وهـنـدي په نابهران بـت ئـو وهـيـه كه اـپـرـته كه باس له خـاـكـردنـي پـ سـهـي يه كـگـرتـنـه وـي خـزانهـكان دهـكات ودهـت دهـبـت بايهـخـكي تايـبهـت بهـو منـداـنه بدرـت كه دهـكهـونه ناو ئـو پـ سـهـي وهـ . يه كـ كـي تـريـش لهو پـ شـنـاـرـانـه دهـت ئـو كهـسانـهـي كه داوای پـاـرـزـگـاري نـوـدهـو هـتي دهـكـن ئـو بـزاردهـيـهـيان پـ دهـدرـت كه بهـگـروپ ئـو داوايه لهـكاتـي گـهـشـتـنيان به ئـو روپا پـ شـكـهـش بـكـن بهـومـهـرجـهـي هـيـچ گـروپـك له 30 كهـس زياتـر نه بـت .

بهـگوـرهـي اـگـه يهـنـدراوـكي ميـديـايـي كهـلهـسـر ما پـهـري يه كـ كـتي ئـو روپا بـا وـكـراوـهـتـوه ، ئـه نـدا مـاني پـهـرلهـمـاني ئـو روپا هـتا 23 ي مانـگـي ئـا زـاريـان لهـبهـردهـسته بـ ئـه نـجا مـداني هـر هـموارـكـردنـه وهـيـه ك لهو اـپـرـتهـدا و لهـپـاش پـهـسـهـنـدـكـردنـي ، پـهـرلهـمـاني ئـو روپا دهـكهـو هـته گـفـتـوگـوه لهـگـه كـ مـيـسـيـني يه كـ كـتي ئـو روپا بهـمهـبهـسـتي كـكـهـوتـن لهـسـر هـشـنـوسـي كـ تـايـي پـهـژـه بـ يـارهـكه .

هـزار تـها

سـهـرچـاوـهـكان : ما پـهـري پـهـرلهـمـاني ئـو روپا ، ئـا زـانـسـهـكان

جـان نـيو بـري هـا وـي مـنداـن...

رمان کورتکراو یس، یکه میان رمانی (رهنس کزن) ی، ل نووسینی (دانیا دیف) ی، رمانی (گشت کانی گلیف) که ل نووسینی (جاسان سویت) .

نیوبری لگ زربری نووسر ب ناوبانگ و ناسراو کانی سردم که ید، هاوتی و ئاشنای یی ه بو، ب تایب تیش لگ (بلک) و (گد سمیس) و (سمیل جنسن) و چند نووسر کی تر دا.. سرسامی نووسیند کانیان بو.. بواش وای که ه ندک ل و کتب خانی که نیوبری چاپی کردون و بواوی کردون ت و، ل نووسینی گد سمیس بن.. کا تا ئم ش چتر کی خش ل و کتب بان و رد گیرن. کتب خان که نیوبری که ل شاری ل ندن بو ب ناوی (ئنجیل و خر) و بو.

وتار نووسی ب ناوبانگی ئینگلیزی (تماس با بنگتن ماکوکی) ئ و ل سدای ن زد میندا نازناوی (نیوبری هاوتی مندایان) ی ل جن نیوبری نا.

ب همیش بزرز اگرتنی دسزی و خزم تی پیرزی جن نیوبری ل بواری ئد بی مندایان و کتب بی مندایان دا، چ ندین قوتا بخان و کتب خان و فرشگای کتب و دزگای رشنبری و که م ل ئینگلت رادا، ب ناوی (نیوبری) ی و ناونراون. جن نیوبری ل (۲۲/ دسمبر/ ۱۷۶۷) دا، ل ل ندن که چی دواپی کرد.

خاتی نیوبری:

ل ئمریکادا، ب بزرز اگرتن و نمری جن نیوبری، ب هاندانی نووسرانی بواری ئد بی مندایان، ساان خاتی که ب ناوی خاتی (میدالیای نیوبری) که ل (برونز) ب شو ی کی خ دروستکراو و نخی کتب کی کراوی ل سر دروست کراو.. میدالیی که ش ل لاین هونرم ند (پل تشامبلان) و که شراو.. ناوی نووسری براوی میدالیاک و مژووی بردن وای ل سر ه دکن، و کو خاتی رزلان، ل لاین (که م ای کتبخان کانی ئمریکا) و پشک ش دکر ب بشتترین نووسری ئمریکی ل بواری ئد بی مندایان ل سای رابردودا، ب مرجک که نووسر کی ئمریکی ب و، ب زمانی ئینگلیزی کتب کی نووسید و پشتر چاپی ن کردو ب.. ئم خاتیش ل سای (۱۹۲۱) ل لاین (فردریک میلش) ی سر کی ئنجووم نی ب بوردنی که میانای چاپ و ب اوکردن و کتب گفارقان و داهنرا و پشک ش کرا.

يڪڙمين خاا تگريش ل ساى (۱۹۲۲) دا، بخشان ب (هاندريک وليم).

خاااى ئمسا (۲۰۱۷) بخشان بچيرکنووس، خاتوو (کيلي بارنهيل) ب بردنوي چيرکى ل ژير ناوى (ئو کچى ک مانگى خواردو).. ک پاوانکى کچکى مندا ب ناوى(لونا) و. هر ل ئمريکادا ل ساى (۱۹۳۸) تو، ساان و هاوکات لگ پشکش کردنى خااا تکى نيوبرى، خااا تکى تر ب ناوى (ميداليى کادىکوت)، پشکش ب هونرمندکى وئندکشى منداان دکرت، ئم خااا تش ب رزلانان و برزراگرتنى ناو و يادى هونرمندى وئندکشى ب ناوبانگى ئينگليزى (راندهف کادىکوت) ت، ک ل سددي نژدمين دا، پسپر بوو ل وئندکشان ب منداان،.. ميداليى کادىکوت پشکش دکرت ب نخشساز و وئندکشى باشتري و جوانترين کتبى چاپکراوى وئنددارى رنگا و رننگى منداان ک ل ساى رابردوودا ل ئمريکادا. چاپکراو.

رزا شوان

نرويچ: ۲۰۱۷

ل زماوندى مـرگى پـولـ ... سـرهـ نـگـ خـامـشـ

من بوارکى سرهـگرئوى
بردم و سـتـگـ کانى فـيرـاقـم
ل هـموـو تـارـمـينـالـ کانى سـفـر
مـرى سـفـر
ب پاسپررتکى عيشقم و نوساو

ترسم ل بوونى خم هـيـ
منـک
تـنـيا لـکـنـارـ کانى تـنـيـايـى
خـيا بـرـو ئـم دـفـرـم دـبا

کے خاے
لے سیما جوان کا نی تے و نیشتمان

من دَمَ كَمَ
بَدَمَ زَرَدَمَ خَنَمَ ی (با) و
لَشَمَ قَمَ كَمَ نِی تَنِیا یی گوزَر دَمَ كَمَ
ما ندووم
تَنَنا نَتَ تا قَتَی ئَوَ شَمَ نَمَ ما و
داوای لَبُورَدَن
لَمَ گَمَ و رِیوَمَ كَمَ نِی ژَمَ پَمَ بَمَ

تروسکا ییځک شک نا بـم
لـ درزی پـ نجـرـ کا نی یـ قینـ و
بـژـتـ نـو
یـلوی چا وـ کا نی قـ دـرـ

لہ کونجہ کی ژوورہ کی تاریک
خاریکم بہ دیار بیرہ وریہ کان
پہ کی تہ نیایی ہہ دہ دم
ئاخر من
ہر لہ خامہ شیہ اہا تووم
ئی یار

ما ندووم...
 بیرم لای سیمای پښتو و یقاری دایکم
 ئو کا تڼی
 پښتو شیرینترین دوعا پښتو ښه کردم
 بیرم لای شه قام پښتو نیو کا نی شار کا م
 کا هه موو پښتو یا نی کی
 پښتو دښت لښ پښتو لکی گو و
 پاساری پښتو ح...
 بیرم لای ئو و پښتو نج پښتو ی
 کا دواي هه موو ئو وار پښتو کی نارنجی
 پښتو دښو
 لښ هه می هه ناس پښتو من و تڼ...

بیرم لای ئو و منا نا نی گۆڤۆڤ
کۆل چا و شار کۆ

لے کوچے و کھانا کا ندا
خیاں لے یکتر وون دے کرد
لای ئم ژنہ داماوانی بر دے رگا
کے ہمیشہ لے تارمایی گھانا وے
هاوسرے وون بووے کا نیاں ادا مان...

ئم سہ فرے
لے نہ و خمدے بے دوائے خمدے دے گھانا م
تا دے گھانا مے نزدیکترین خانی کے تایی
کے تایی کے لے بے ردے م بوون
بوون کے
کے ہمیشہ پے لے نہ بوون...

تمہان
خانی خستہ نہ و مالے چکے یک
پے لے بیر وری
تارمایی چاوانیشم
پے بوون لے لے چی چاوانی
کے چی تے ہر لے م زویری
نیشتمانی
ہر وے کو خانی تو پے لے م

چیت بے بگھانا وے ئی یار
لے زما وندی مے رگی پے پوولے
تارای بوکھانی شیعری کا نیاں فاندے
دے زاوای نوشتووی نیشتمانی
لے وے ناگا ہنام...
شویان شتر کرد لے خانی
نہانہشت مانگ دے سر کے سپی
لے پرچی خانی بنا پنی
شاریان پے کرد لے گندے
پے لے ہاواری مے رگی دوعا...

ناچار دے غریب وے شیعری کا نم
لے گھانا مے سبے ری خے م و تے نیایی
ہے نگا و دے نم
تا دے گھانا مے ئے و پے ی بوون
لے یکے لے گھانا ستا نہانی (مسیح) دا

دوور له بڼې نه تې و دايکم و نيشتمان
د منځن...

چې ند ما ندووم ئې يار

تېش پېم د...

چې د کي

لېم وشکېا نې نامې بوون خامېش

بگېو...

تا کازيو پرچې سې حېري شانې نه کردوو

بې دوو کاعاات نوېژ

بې خوداي عېشق بکې

ئلقې مېرگ

لې پېنجې زېردو سيسې کاني (خېر) کېو

هې بې دې دې دین بې نيشتمان!!!